

Phẩm 10: VẤN LUẬN

*Lìa luật nghi, bất luật nghi
Mà được ở luật nghi
Không nhờ kia được hơn
Như bậc Năng Tri nói?*

Đáp: Có khi qua đời ở cõi Vô Sắc, sinh xuống cõi Sắc. Theo pháp phàm phu, người ấy ở cõi người, lúc lưu chuyển xả giới vì hệ thuộc vào cõi. Người này lúc sinh xuống cõi Sắc, được phần thối giới của thiên kia. Vì thế nên không tăng.

*Từng được quả Sa-môn
Hiền Thánh lìa các lỗi
Được pháp thiện hữu vi
Không gọi là tu tập?*

Đáp: Có. Như vốn đã được, thối lui được quá khứ Sa-môn kia chỉ được không tăng, nên gọi là không tu tập. Sự tu tập khác không thể hiện ra. Vốn đã được lại được.

*Lại lúc đạo hưng khởi
Chưa lìa các lỗi lầm
Lúc giải thoát lìa dục
Đáng năng quyết định nói?*

Đáp: Có khi như tu vị lai, như đời trước hiện tiền. Tận trí dứt trừ, hoặc là tận trí ở vị lai khác. Lúc dục kia sinh, khi được dục đó là chưa giải thoát. Vì sao? Vì lúc xưa, gây trở ngại cho sự giải thoát. Tất cả vô học ở vị lai, tâm tiếp nối nhau mà giải thoát.

*phiền não rất lấy lừng
Khởi rồi tương ứng định
Trong Sơ thiên thanh tịnh
Mà được ở thối pháp?*

Đáp: Có khi triền lấy lừng sinh, thối A-la-hán, được tận trí. Nghĩa là sức tận trí của Sơ thiên thanh tịnh, lúc được thiên đó, xả học, vô học kia, hoặc huân tu Sơ thiên.

*Từng có kiến đế đạo
Mà được các pháp thiện
Pháp kia là có duyên
Người trí không thấy duyên.*

Đáp: Có khi bên cạnh vô gián đẳng trong cõi Dục mà được thế trí. Ấm cõi Dục không thấy tử trí, bên vô gián kia mà được thế trí, nên lúc

đó không thấy ấm cõi Dục.

*Về quả tuệ hữu lậu
Tương ứng công đức tịnh
Không tương ứng trí tuệ
Lúc đó được quả kia?*

Đáp: Có khi như cõi Dục là dục, không phải Phạm thế là dục, quả của đệ tứ thiền cõi Dục kia, vì tâm biến hóa không tương ứng dứt trừ nên thành tựu sự là dục. Quả kia trong thiền này, không tương ứng trong thiền kia, vì tuệ không dứt. Như vậy là nói tâm biến hóa của cõi Sắc, là dục, không là dục ở địa dưới, địa trên.

*Về trụ đạo vô ngại
Thành tựu ở các diệt
Chướng ngại phiền não đó
Không phải kiến vô lậu?*

Hỏi: Có khi như hữu lậu sinh chung, trụ đạo vô ngại, tùy theo địa chung năng sinh địa kia là dục. Địa đó là cả dục đoạn, nên địa đó trụ đạo vô ngại. Sự xa lìa của địa ấy thành tựu, thường nối tiếp nhau để được xa lìa.

*Từng có phiền não diệt
Bậc vô cấu đạt được
Chẳng xả phiền não kia
Vô cấu kia dứt hết?*

Đáp: Có khi như từ cõi trời Quang Diệu sinh lên Phạm Thế, lúc sắp sinh, phiền não cõi Dục được xa lìa. Như vậy, địa kia trước đã dứt, địa đó được xa lìa. Vì thế tục lệ thuộc địa đó, nên xả bỏ sự lưu chuyển của địa. Lại nữa, vì còn được trở lại địa ấy, nên cái được này gọi là xa lìa được.

*Về địa tịnh vô cấu
Chưa từng được mà được
Chẳng là dục, chẳng thối
Không dựa vào kiến đạo?*

Đáp: Có khi như cõi Sắc là dục, quyết định chứng vô lậu, trong tu đạo cõi Vô Sắc, được phương tiện.

*Trong pháp từng chưa được
Mà được sự thắng lợi
Không bỏ bất lợi đó
Như từng đã học chẳng?*

Đáp: Có khi như người kia mới sinh phẩm vô lậu, trừ công đức vô

lậu khác. Lúc được, người đó không xả việc phàm phu. Với khổ pháp nhãn, người đó đã lui sụt tất cả công đức vô lậu, không được việc phàm phu.

Đại đức Ưu-ba-phiến-đa, vì muốn đem lại lợi ích cho đệ tử, nên soạn ra Luận A-tỳ-dàm Tâm này.

* * * * *